

Flexiblare och frivilliga kollektivavtal

Vad gäller frågan?

Idag är det ca hälften av företagen med 1-49 anställda som inte har och inte vill ha kollektivavtal. Av de som har kollektivavtal har en femtedel tvingats skriva på avtalen efter fackliga påtryckningar. Drygt fyrtio procent av de företag som har kollektivavtal ser det som ett stöd i verksamheten medan närmare 40 procent anser att kollektivavtalet är ett problem.

En arbetsgivare som blir varslad om en stridsåtgärd måste kunna få det prövat i domstol om stridsåtgärdens mål kan anses stå i rimlig proportion till de sannolika konsekvenserna för företaget. Sådana regler finns i andra länder och är också en del av EU-reglerna, men finns inte inskrivet i svensk lagstiftning. Med en sådan regel i svensk lag blir det tydligt att det inte är tillåtet att sätta ett företag som har rimliga villkor i blockad för att tvinga fram ett kollektivavtal. En annan viktig förändring vore att förbjuda sympatiåtgärder. I många länder i Europa är dessa åtgärder olagliga. Genom att förbjuda sympatiåtgärder undviker man att företag med gällande kollektivavtal dras in i konflikter som de inte själva kan påverka.

När tvångsmöjligheterna minskas kommer även fackföreningarna att bli mer villiga att utforma avtalen på ett mer flexibelt sätt som passar fler företag. Framförallt behöver avtalen ta hänsyn till de mindre företagens speciella situation.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill ha flexiblare och frivilliga kollektivavtal

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Längre provanställningar

Vad gäller frågan?

Idag gäller att provanställning får vara i längst sex månader.

I debatten sägs ofta att det inte behövs längre provanställningar för att arbetsgivaren istället kan anställa en ny person upp till två år enligt reglerna om allmän visstidsanställning. Vad man då missar är att det inte går att enkelt avbryta en sådan anställning i förtid (vilket man kan med provanställning), om det skulle behövas.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill att provanställning ska kunna vara upp till ett år.

Många företag har svårt att hitta rätt utbildad personal. Företagen måste då i praktiken utbilda ny arbetskraft och då är ett halvår för kort tid. Att förlänga provanställningstiden upp till ett år skulle ge positiva effekter på ungdomsjobben.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Reformera turordningsreglerna

Vad gäller frågan?

När ett företag måste vidta uppsägningar på grund av arbetsbrist innebär turordningsreglerna de arbetstagare som har längst anställningstid får vara kvar även om de inte har de bästa kvalifikationerna.

Småföretag missgynnas

Om ett företag hamnar i kris och behöver säga upp personal innebär turordningsreglerna att företaget får svårt att behålla kompetensen. För att få stanna kvar räcker det att ha tillräckliga kvalifikationer och längre anställningstid. Reglerna tar alltså inte hänsyn till vad som är bäst för företagets överlevnadsmöjlighet.

Småföretag utan kollektivavtal saknar dessutom helt möjligheten att förhandla bort eller köpa bort regelverket, som stora företag kan göra, vilket ger små företag sämre läge.

Skapar falsk trygghet

För den enskilde betyder möjligheten att förhandla bort regelverket en falsk trygghet. Man får inte den plats i turordningskön man trodde att man hade. Förhandlingsrätten innebär också att facket får bestämma den framtida bemanningen av ett företag i kris. Detta kan också minska möjligheten för företaget att överleva, vilket innebär att tryggheten för den enskilde urholkats ännu mer.

Det är dessutom så att verklig trygghet inte ligger i att det finns en viss turordningslista utan i att företaget där man arbetar är välmående och att man, om man skulle bli uppsagd, har lätt att få arbete på en väl fungerande arbetsmarknad.

Ger en trögare arbetsmarknad

Reglerna gör att anställda tvekar att byta ut en anställning med lång anställningstid och upplevd anställningstrygghet mot en nyanställning. Det är även så att många arbetar kvar på arbetsplatser där de inte riktigt trivs, vilket skapar ohälsa och minskad produktivitet. Det ger en svagare strukturomvandling på arbetsmarknaden med sämre produktivitet och tillväxt. Turordningsreglerna gör det också svårare för yngre personer och personer med invandrarbakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill utvidga det undantag för två personer som idag finns för att säkra nödvändig kompetens i riktigt små företag (högst tio anställda). Företagarna anser att det ska krävas saklig grund vid alla former av uppsägningar. Och arbetsbrist är saklig grund.

Företagarna vill att mindre företag (1-10 anställda) helt ska undantas från turordningsreglerna och att upp till 20 anställda ska kunna undantas i större företag. Företagarna menar också att det bör tillsättas en utredning för att se om a-kassan bör höjas i samband med en sådan ändring av turordningsreglerna. Detta kombinerat med en avtrappning av ersättningsbeloppen under arbetslösheten. Det skulle kunna finansieras med hjälp av en minskning av stödåtgärder vid arbetslöshet.

Företagarnas trappa för turordningsundantag

Antal personer som får undantas	Företagsstorlek
10 (som mest)	1-10
14 (som mest)	11-20
16	21-30
18	31-40
20	41 –

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Stoppa "rätten" till heltid

Vad gäller frågan?

Den rödgröna oppositionen vill att den som jobbar deltid ska ha rätt att kräva heltidsanställning. Företagarna anser att arbetsgivare måste få anpassa arbetsstyrkan efter verkligheten och inte efter politiska idéer. Om arbetsgivaren har behov av att anställa på heltid så gör man det. Det är inget som ska lagstiftas fram som i en planekonomi. Om lagstiftaren lägger sig i arbetsplaneringen blir det mer riskabelt att anställa. Det leder till färre jobb och till sämre ekonomi för Sverige.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill stoppa förslaget att de som jobbar deltid ska ha rätt att kräva heltid.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Genomför och utvidga tjänstedirektivet

Vad gäller frågan?

Tjänstesektorn

Tjänstesektorn utgör hela 75 - 80 procent av den samlade europeiska produktionen. Denna sektor är också mycket betydelsefull för Sverige. Av det totala antalet arbetade timmar i Sverige står tjänstesektorn för cirka 42 procent. Ca 3,4 miljoner personer är sysselsatta inom denna sektor, varav 1,8 miljoner i den privata sektorn. Den svenska tjänstexportens andel av den totala svenska exporten (dvs. både varor och tjänster) har ökat från 20,7 procent till 28,4 procent under den senaste tioårsperioden (1999 - 2008)¹.

Tjänstedirektivet

EU:s tjänstedirektiv trädde i kraft i slutet av december 2009. Direktivet omfattar bl.a. tjänster inom hotell- och restaurang, detaljhandel, bygg, turism och vissa konsulttjänster.

Syftet med direktivet är att underlätta både etablering och tillfällig tjänstehandel i Europa. Tjänstedirektivet innebär att inga EU-länder får ställa krav på t.ex. nationalitet eller att en företagare ska vara bosatt i landet där tjänsten utövas. Myndigheterna får inte heller ställa krav på företag i de fall företaget redan uppfyller motsvarande krav i hemlandet. Tjänstedirektivet gör det därmed enklare för företag att tillhandta tjänster över nationsgränserna inom EU.

Genom direktivet skapas enklare ansökningsförfaranden bl.a. genom elektroniska lösningar. Det har även i respektive medlemsstat skapats en "kontaktpunkt" som ska fungera som enda ingång för företag med tjänsteverksamhet. Kontaktpunkten är en webbfunktion med information om vad som krävs för att få bedriva tjänsteverksamhet i respektive EU-land. Där kan företagen även bl.a. ansöka om tillstånd. I Sverige kommer kontaktpunkten nås via www.verksamt.se. Via EU-portalen www.eu-go.eu kan man hitta alla EU-länders kontaktpunkter.

Vad anser Företagarna?

Företagarna välkomnar tjänstedirektivet – och vi hade gärna sett att tjänstedirektivet hade omfattat ännu fler tjänsteområden såsom t.ex. bemanningsföretagens tjänster och hälso- och sjukvårdssektorn.

Svenska företag inom tjänstesektorn bör göras medvetna om att tjänstedirektivet nu är på plats och att detta innebär möjligheter för dem att lättare starta tjänsteverksamhet i andra EU-länder..!

Sverige har nyligen genomfört direktivet. För de svenska företagen är det betydelsefullt att även övriga medlemsländers genomförande av direktivet sker på ett enhetligt och bra sätt. Detta måste bevakas så att det verkligen kan bli en fungerande inre marknad för de berörda tjänstesektorena.

För företagen kommer det att vara av stor betydelse att kontaktpunkterna i de olika länderna fungerar tillfredsställande och erbjuder erforderlig hjälp och information till berörda tjänsteföretag. De språk som kontaktpunkterna använder sig av blir av stor betydelse. Företagarna anser att alla kontaktpunkter åtminstone bör använda engelska i sitt arbete.

Kontakt

Ulrica Dyrke
ulrica.dyrke@foretagarna.se

¹ Utrikesdepartementets webb: "Tjänstesektorn i Sverige och EU"

Inför Euron

Vad gäller frågan?

Att Sverige står utanför euro-samarbetet leder till större valutasvängningarna som skapar risk och osäkerhet. Även den mest kloka och genomtänkta internationella affär riskerar att bli en katastrof för ett småföretag till följd av faktorer helt utanför din egen kontroll. Den osäkerheten gör att vi inte heller kan dra nytta fullt ut av den inre marknaden. Detta innebär att viljan att satsa framåt minskar när risken ökar.

För större företag är det ofta möjligt att säkra sig för valutasvängarna, medan det är för komplicerat och för dyrt för de mindre företagen. Närmare 70 % av företagen anser att det skulle vara bra om Sverige införde Euron som betalningsmedel. Andelen positiva har ökat betydligt under krisen till följd av kronans fluktuationer.

Potentialen för ökad utrikeshandel, och därmed ökad sysselsättning i småföretaget, är på sikt jättelik. Även om 92 % av alla varuexporterande företag under 2007 var småföretag uppgick deras export endast till 11,5 % av exportvärdet. Småföretagens export växer ungefär dubbelt så snabbt som de större företagens. Kunde småföretagen fördubbla sin export kan det ge omkring 100 000 nya jobb.

Fler småföretag importerar än exporterar. De drabbas direkt när kronan faller i värde.

Vad vill Företagarna?

Ska Sverige införa Euron? Företagarna anser att detta bör ske så snabbt som möjligt. Att Sverige inte infört Euron som valuta innebär att osäkerheten i samband med utlandsaffärer ökar kraftigt. Detta innebär sämre tillväxtpotentialer och sämre konkurrenskraft för svenska småföretag.

Företagarna anser därför att Euron ska införas så snart det är möjligt. Det behövs inga nya utredningar utan en rejäl debatt och en snar ny folkomröstning. Denna bör äga rum under kommande mandatperiod.

Kontakt

Lars Jagrén

lars.jagren@foretagarna.se

Utgå från småföretagen i utrikeshandeln

Vad gäller frågan?

2007 var 92 procent av de drygt 34 000 varuexporterande företagen småföretag med upp till 49 anställda. Samtidigt utgjorde deras export endast 11,5 procent av exportvärdet. På samma sätt är det med importerande företag: 2007 var 95 procent av de drygt 70 000 importerande företagen småföretag, men de stod endast för 23 procent av importvärdet. Den stora majoriteten av både de exporterande och importerande företagen är alltså småföretag, även om de står för en liten del av det totala värdet för utrikeshandeln. Samtidigt verkar småföretag i stor utsträckning som underleverantörer till större exporterande företag. De mindre företagens betydelse för exporten underskattas därför i statistiken.

Detta innebär i praktiken att svensk utrikeshandel i hög grad litar till några få stora företag, vilket kan vara farligt. Vikten av en bred bas av exportföretag kan inte överskattas. Den prioriterade uppgiften för samhällets insatser bör därför vara att öka antalet exportföretag.

Vad vill Företagarna?

I regeringens Exportutredning från 2008 poängterades att "den viktigaste basen för ett en framgångsrik tillväxt på internationella marknader är ett gott företagsklimat" och att "inget främjande kan kompensera för brister i företagsklimatet". Företagarna delar denna uppfattning – ett konkurrenskraftigt företagsklimat i Sverige är avgörande för företagets internationalisering. Här är frågor som att sänka företagets kostnader, förenkla regler och att införa euron viktiga.

Dessutom är det viktigt att statens insatser för att främja utrikeshandeln fungerar väl för små företag. Exportrådet och andra myndigheter behöver i större utsträckning utgå från det lilla företagets perspektiv. Företagarna har därför föreslagit att införa en s.k. "success fee" för små- och medelstora företag som vänder sig till utrikeshandelsmyndigheterna. Detta innebär att mindre företag betalar en liten avgift inledningsvis, och senare en större avgift om främjandet är lyckat och leder till affär.

Företagarna anser också att organiseringen av det offentliga främjandet bör bli tydligare. En starkare samordning och tydligare arbetsfördelning mellan de olika myndigheterna är viktigt. Initiativet www.internationaliseringsguiden.se, en webbsida som drivs gemensamt av Exportrådet, Swedfund, Svensk Exportkredit, Exportkreditnämnden och Almi, är ett bra exempel på samordning.

Kontakt

Lotta Norberg

lotta.norberg@foretagarna.se

Gör generationsskiftet till en möjlighet

Vad gäller frågan?

Sverige har Europas äldsta företagare. Bara 28 procent av alla företagare är yngre än 40 år. Mer än var fjärde småföretagare planerar att trappa ned de kommande fem åren. Över 60 000 småföretagare med anställda, ca 180 000 om egenförtagare inkluderas, planerar att gå i pension den kommande femårsperioden. På tio års sikt kommer 40 % av alla företagare att vara pensionärer. Den stora frågan är vem som tar över efter dem?

Detta gör det nödvändigt att formulera en tydlig Företagarlinje och utforma regelverk som gör att fler vill och kan bli företagare! Och att de kvarvarande kan och vill växa.

Det behöver inte vara ett problem att en stor andel av dagens företagare planerar att dra sig tillbaka. Att företag byter ägare är ett normalt inslag i företagandets livscykel. I en effektiv marknadsekonomi ska det givetvis råda konkurrens också på ägarsidan. Olika typer av ägare ska konkurrera med varandra. Nya ägare kan dessutom föra med sig nya idéer, nya nätverk och ny kompetens.

Däremot är det ett stort problem om anhängiga, affärspartners eller externa privatpersoner inte kan eller vill ta över företaget för att skatter och andra regler avskräcker och inte följer Företagarlinjen. Onödiga nedläggningar i stället för övertagande skickar helt fel signaler och vittnar inte om en företagarevänlig politik. Det lockar inte fler att bli företagare.

Det är också illavarslande om konkurrensen och mångfalden på ägarsidan försvagas till följd av att regelverket gynnar vissa typer av ägare på andras bekostnad. Det faktum att Sverige har högre kapitalbeskattning än flertalet andra länder innebär att en svensk ägare – givet samma avkastningskrav som en utländsk ägare – inte kan betala ett lika högt pris när man köper ett företag. Helt enkelt för att mer pengar försvinner i skatt. Detta är allvarligt. Vi behöver svenska ägare. Att huvudkontoren finns kvar i Sverige är viktigt.

Det grundläggande problemet är att många regler är gjorda för storföretag och deras anställda, inte för småföretagare. Det lönar sig relativt sett dåligt att vara småföretagare med tanke på ansvar och arbetstider. Den svenska kapitalbeskattningen missgynnar svenska privata ägare jämfört med utländska. Det finns fortfarande en negativ attityd till eller bristande kunskap om företagare på många håll. Regelverket passar inte unga. Trygghetssystemen passar inte företagare.

Vad vill Företagarna?

Fokus i näringspolitiken och i den politiska debatten ligger i hög grad på nyföretagandet. Vi måste nu gemensamt lyfta frågan om tillväxt och generationsskifte i existerande företag.

- Jobba med attityderna till företagande – redan tidigt i skolan.
- Inför ett riskkapitalavdrag som gör det möjligt för privatpersoner att spara ihop riskkapital till eget eller andras företagande.
- Se över kapitalbeskattningen så att inte svenska ägare missgynnas
- Förenkla regelverket, se till att det verkligen blir enklare att vara företagare.
- Bättre och mer flexibla trygghetsregler. Ge företagare möjlighet att stå utanför det offentliga systemet och i stället ta en privat försäkring.
- Gör LAS mer flexibelt för småföretag. LAS upplevs idag som ett stort problem i samband med expansion och neddragningar.
- Se över 3:12-reglerna och motsvarande regelverk för egenförtagare.
- Sänk arbetsgivaravgifterna för småföretag. Lönekostnaderna är oftast den helt dominerande kostnadsposten. Lägre arbetsgivaravgifter gör det avsevärt mer lönsamt att driva företag.

Kontakt

Lars Jagrén

lars.jagren@foretagarna.se

Småföretagen och sysselsättningen

Det är i de små företagen som ryggraden, tillväxten och stabiliteten i den svenska ekonomin finns!

Småföretagen är ryggraden i ekonomin. Småföretagen (max 49 anställda) har sammantaget ca 1,3 miljoner sysselsatta. Detta är avsevärt mer än storföretagen (> 250 anställda) som har ca 900 000 anställda.

Tillväxten i sysselsättning finns i småföretagen. Sedan år 1990 har sysselsättningen i småföretagen ökat med 316 000 personer, att jämföra med 30 000 i alla andra sektorer ihop. Allt pekar dessutom på att småföretagens betydelse kommer att bli ännu större framöver i takt med att strukturomvandlingen tar ytterligare fart. Det nya måste i hög grad finnas i småföretagen.

Småföretagen är stabilare i kristid. Småföretagen har störst motståndskraft vid kriser, kanske framför allt tack vare deras flexibilitet och anpassningsförmåga. Fördelat efter storlek var sysselsättningen i de minsta arbetsställena (1-19 sysselsatta) i november 2009 1,4 procent **högre** än i november 2008. I samtliga andra storleksklasser minskade sysselsättningen. I de största arbetsställena (med över 500 sysselsatta) var minskningen hela 5 procent. Samma bild framgår tydligt i den senaste Småföretagsbarometern. Den visar att trots krisen anser två tredjedelar av småföretagen att det finns möjligheter att expandera, och att över en tredjedel faktiskt satsat offensivt på nya produkter/tjänster och nya marknader under krisen. Vart fjärde småföretag räknar med att ha fler anställda nästa höst, och hela två tredjedelar med att kunna behålla dagens sysselsättning. Hur de lyckas blir i grunden avgörande för hela ekonomin.

Kontakt

Lars Jagrén

lars.jagren@foretagarna.se

Sverige behöver Företagarlinjen!

2009 kan betecknas som året då småföretagen – inte minst tack vare Företagarnas opinionsbildning – blev riktigt heta politiskt sett. I stort sett samtliga partier vill nu framställa sig som småföretagens bästa vänner. Nu under valåret 2010 gäller det att se till att de verkligen går från ord till handling.

Regeringen har sedan den tillträdde mycket konsekvent drivit arbetslinjen. Detta har skett genom främst jobbskatteavdragen, men även höjningen av A-kassan, tydligare rehabiliteringskedja m.m. kan ses som delar av arbetslinjen. Syftet med arbetslinjen är att göra det mer lönsamt att jobba och därmed öka utbudet av arbetskraft.

Arbetslinjen har varit framgångsrik. Problemet är att regeringen fokuserat på utbudet av arbetskraft – och därmed "glömt" efterfrågan.

Det behövs en företagarlinje i politiken.

Det är i småföretagen som sysselsättningen ökar. Det är småföretagen som sysselsättningsmässigt är ryggraden i svensk ekonomi. Det är för dem som politikerna behöver skapa möjligheter att vilja och kunna växa – det är Företagarlinjen.

Företagarna prioriterar tre frågor

Sverige behöver en ny skattepolitik

Sänk arbetsgivaravgifterna rejält med fokus på småföretagen. Lönekostnaderna är den helt dominerande kostnaden och avgör i hög grad konkurrenskraft och tillväxtpotentialer. Ägarbeskattningen är en annan nyckelfråga. Hotet från oppositionens sida att återinföra förmögenhetsskatten är därför mycket allvarligt.

Sverige behöver en ny arbetsmarknadsmodell

Övergången till ett kunskapsbaserat näringsliv med fler småföretag och en snabbt växande tjänstesektor ställer höga krav på rätt kompetens på rätt plats. Dagens modell ger raka motsatsen; inlåsning för de som har jobb och utlåsning för alla andra. Reformera LAS och utvidga undantagen från turordningsreglerna. Bästa kompetens och inte år på jobbet måste vara styrande.

Sverige behöver ett enklare regelverk

Inför ett tak för administrativa kostnader. Alla lagförslag som innebär ökade administrativa kostnader för företagen måste då kompenseras med en motsvarande sänkning av regelkostnaden på något annat område.

Kontakt

Lars Jagrén

lars.jagren@foretagarna.se

Digital infrastruktur åt alla

Vad gäller saken?

IT-användning blir allt viktigare för företag och kan ha stor påverkan på företagets produktivitet, konkurrenskraft och tillväxt. Den digitala infrastrukturens utvecklingen erbjuder också stora möjligheter till regelförenklningar, bl.a. vad gäller företags myndighetskontakter och uppgiftslämnande.

Regeringens bredbandsstrategi

I november 2009 presenterade regeringen en nationell bredbandstrategi. Strategin, som syftar till att Sverige ska ha ett bredband i världsklass, satte upp målet att minst 90 % av företagen och hushållen ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

PTS bredbandskartläggning

Post- och Telestyrelsens bredbandskartläggning för 2009 visar bredbandstäckningen i Sverige är god men skillnaderna är stora mellan tätort och mer glest befolkade delar av landet.

De flesta hushållen och företagen har idag bredbandstäckning, dvs. de grundläggande förutsättningar som krävs för att kunna ha möjlighet att få en Internetaccess med hög överföringskapacitet. Cirka 2 800 hushåll och företag saknar dock fortfarande bredbandstäckning och en stor grupp är helt beroende av mobila bredbandslösningar med lägre överföringshastighet.

Överföringshastigheten skiljer sig över landet. För företag i glesbefolkade (och därmed mindre kommersiellt attraktiva) delar av landet är bredbandstillgången inte framtidssäker, dvs. den klarar inte ökade kapacitetskrav. Bredbandskartläggningen visar samtidigt att högre överföringshastigheter blir allt viktigare i samhället.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill driva på utbyggnaden av framtidssäker digital infrastruktur i hela landet. Företagarna vill också lyfta företagets behov hög överföringshastighet.

En utbyggnad av dagens nätstruktur är nödvändig för att ge alla företag tillgång till bredbandsnätet och för att kunna leverera en överföringshastighet som motsvarar framtida krav.

Brister i tillgänglighet och kapacitet minskar möjligheten till ekonomisk försörjning i landet – i synnerhet i glesbygdsområden.

Det ökade beroendet av elektroniska kommunikationer ökar nätets sårbarhet samtidigt som toleransen för störningar minskar. Säkerhets- och robusthetsrelaterade frågor blir därmed en växande utmaning framöver och underhållningsinvesteringar blir således betydelsefulla.

Kontakt

Jakob Aurelius

jakob.aurelius@foretagarna.se

Fungerande transporter

Vad gäller saken?

Investeringar i infrastrukturen främjar ekonomisk tillväxt. Hållbara transportlösningar ger ett attraktivt näringslivsklimat och ökar arbetsmarknadens rörlighet. Det är också viktigt för att möta en allt hårdare internationella konkurrens.

Ett glesbefolkat land som Sverige behöver satsa mer än konkurrerande länder på infrastruktur och underhåll av infrastruktur. Dessvärre har utvecklingen av landets infrastruktur länge präglats av långa planerings- och genomförandetider.

Den nationella transportplanen 2010-2021

I Företagarnas kommentar till den nationella transportplanen framhölls att de insatser som föreslogs inte är tillräckliga. När pengar har avsatts enligt planen kommer det inte finnas mycket kvar till nyinvesteringar. Investeringar i centrala stråk för näringslivets transporter kommer därför först att kunna påbörjas sent under planperioden.

Vad vill Företagarna?

Investeringar i infrastruktur ger en god injektion för ekonomin och lägger grunden för ett konkurrenskraftigare svenskt näringsliv. Den typen av investeringar är också "billigt" sett till det rådande konjunkturläget. Det offentliga behöver göra större satsningar (i både nyinvesteringar och underhållsinvesteringar) för att åtgärda nuvarande brister i transportnätet. Särskilt fokus bör också vara på de stråk och knutpunkter som är viktiga för godstransport.

Satsa på underhåll

I det korta perspektivet bör Sverige fokusera på underhållet av det svenska transportnätet. Underhållsinvesteringar kräver betydligt mindre planering än nya projekt (då de inte kan överklagas) och kan därför vara en god krismedicin för landet. Ett tidigareläggande av långsiktigt nödvändiga investeringar i infrastrukturen skulle också lägga grunden för ett starkare företagsklimat framöver.

Se över lagstiftningen

I det längre perspektivet måste något göras åt de långa planerings- och handläggningstider som präglar utvecklingen av transportnätet. Det tar idag alldeles för lång tid från beslut till färdig väg eller järnväg. Den nuvarande lagstiftningen behöver ses över i syfte att förenkla och skynda på de juridiska processerna.

Kontakt

Jakob Aurelius

jakob.aurelius@foretagarna.se

Fler småföretag i offentlig upphandling

Vad gäller frågan?

Alltför få små företag deltar i offentlig upphandling. Rapporten "Små företag och offentlig upphandling – en problematisk relation men med enorm potential" som Företagarna presenterade i mars 2008 visar att endast 27 % av de små företagen (1-49 anställda) deltar. Hela 75 % av de små företagen förefaller dock verka inom sektorer där det förekommer offentlig upphandling. Det finns således en stor potential för små företags deltagande.

Den mest konkreta anledningen till att små företag inte deltar i offentlig upphandling är att det är för krångligt och tar för lång tid. Irrelevanta krav, som inte har någon koppling till den vara eller tjänst som upphandlas, hindrar vidare många små företag från att lägga anbud. Stora upphandlingar, där det ställs krav på brett sortiment eller stora leveransåtaganden etc, försvårar också för små företag.

Vad vill Företagarna?

Fler små företag i offentlig upphandling är till nytta för offentlig sektor. De små företagen utgör 99,2 % av alla företag och ju fler anbud, desto bättre förutsättningar att göra goda inköp.

Företagarnas fokus är på att förbättra upphandlande myndigheters utformning av upphandlingarna – inte på att förändra själva lagen om offentlig upphandling (LOU).

Företagarna anser att upphandlande myndigheter kan göra mycket för att underlätta för små företag, bl.a.:

- Inte göra förfrågningsunderlagen krångligare eller mer omfattande än nödvändigt.
- Ställa krav som är relevanta för den vara eller tjänst som ska upphandlas.
- Göra det möjligt att lägga anbud på mindre delar av stora upphandlingar, t.ex. produktmässigt eller geografiskt.
- Använda ramavtal med eftertanke.
- Informera om pågående, planerade och genomförda upphandlingar.
- Tänka på att själva hämta in information/bevis istället för att kräva in det av företagen.
- Följa upp kraven som ställs – det är viktigt för förtroendet för offentlig upphandling.

Likabehandling och icke-diskriminering gäller enligt LOU och det är således inte tillåtet att gynna vissa företag vid offentlig upphandling. Företagarna arbetar för att skapa generellt goda förutsättningar för små företag enligt ovan. Att gynna lokala leverantörer eller att kvotera in små företag vid offentliga upphandlingar är oförenligt med LOU.

Krav på att företag som deltar i offentliga upphandlingar ska ha kollektivavtal ska motarbetas. Det är inte tillåtet att ställa sådana krav, eftersom det diskriminerar alla de företag som inte har kollektivavtal.

Företagarna välkomnar regeringens initiativ till att förbättra efterlevnaden av LOU, bl.a. genom lagförslag om sanktioner mot otillåtna direktupphandlingar och om att ge Konkurrensverket bättre möjlighet att utöva tillsyn över den offentliga upphandlingen.

Kontakt

Ulrica Dyrke

ulrica.dyrke@foretagarna.se

Få bort den osunda konkurrensen

Vad gäller frågan?

Problemen med osund konkurrens från offentlig sektor är påtagliga för många små företag. Företagarnas rapport "Osund konkurrens – ett hinder för små företag" (maj 2008) visar att vart sjätte företag med 1-49 anställda – eller cirka 33 000 företag – upplever sådan konkurrens. Undersökningen visar också att problemen är störst inom tjänstesektorerna och att de lokala skillnaderna är stora.

Offentlig sektor bedriver sin verksamhet i olika former och på olika marknader. Det kan t.ex. handla om kommunal försäljning av åkeri-, trädgårds- eller entreprenadtjänster. Det kan också vara kommunala bolag som bedriver verksamhet, t.ex. fastighetsbolag eller gym eller aktiviteter av statliga myndigheter (t.ex. Lantmäteriverket/Metria och Skogsstyrelsen).

Detta hämmar såväl lokal företagsamhet som tillväxten i Sverige. Företagarna har därför länge kämpat för ny lagstiftning för att kunna komma åt dessa konkurrensproblem. Och den 1 januari 2010 trädde sådan lagstiftning i kraft. Den nya lagstiftningen gör det möjligt att förbjuda sådan offentligt driven näringsverksamhet som är konkurrensbegränsande och som inte är försvarbar från allmän synpunkt.

Vad innebär den nya lagen?

- Konkurrensverket har möjlighet att hos Stockholms tingsrätt att väcka talan om förbud.
- Förbud får meddelas för en statlig aktör, en kommun eller ett landsting att i sin säljverksamhet tillämpa ett visst förfarande.
- Förbud får även meddelas för en kommun eller ett landsting att bedriva verksamheter som inte är förenliga med lagen.
- Förbud kan meddelas om förfarandet snedvrider konkurrensen och inte är försvarbart från allmän synpunkt.
- Ett förbud gäller för framtiden och kan förenas med vite.
- Om Konkurrensverket i visst fall beslutar att inte väcka talan har i stället berörda företag eller sammanslutningar av företag möjlighet att väcka talan i Stockholms tingsrätt.

Vad vill Företagarna?

Företagarna välkomnar den nya lagstiftningen. Nu blir det möjligt att mer på allvar börja ta itu med konkurrensproblem som är kopplade till offentlig sektor.

Företagarna anser att offentlig sektor nu bör se över sin verksamhet i ljuset av den nya lagstiftningen. Det är vårt primära fokus att få till stånd en sådan självsanering och Företagarna är öppna för en dialog för att skapa en sund utveckling.

Och om det finns olika uppfattning i frågan så finns nu alltså möjlighet till rättslig prövning och även förbud, vilket är ett viktigt steg framåt.

Kontakt

Ulrica Dyrke
ulrica.dyrke@foretagarna.se

Motverka subventioner och stöd

Vad gäller frågan?

Stöd med offentliga medel till enskilda företag är som huvudregel förbjudet enligt EU-rätten, eftersom det snedvrider konkurrensen på marknaden. Om en offentlig aktör (det vill säga stat, kommun eller landsting) subventionerar verksamhet som bedrivs av ett eller flera företag kan det röra sig om ett s.k. statligt stöd. Begreppet omfattar inte bara uppenbara stödåtgärder som bidrag, billiga lån och räntesubventioner, utan även mer indirekta stöd som skattelättnader och lånegarantier. EU:s regler tillåter dock ett stöd på upp till 200 000 Euro per företag under en period av tre år.

Det förekommer även en rad stödformer på marknaden, som under vissa angivna förutsättningar är tillåtna. Som exempel kan nämnas att det på EU-nivå finns regler om stödordningar för forskning och utveckling, miljöstöd, små- och medelstora företag, regionalstöd, stöd till utbildning, stöd i form av riskkapital, stöd till arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder.

Vad anser Företagarna?

- Företagarna är principiellt emot statligt stöd, eftersom sådant stöd kan riskera att snedvrider konkurrensförutsättningarna på marknaden. Enskilda företag kan drabbas hårt av att konkurrerande företag får stöd genom offentliga medel. Vi anser därför att man bör vara mycket restriktiv med stöd från statsmakternas sida och i stället rikta in sig på att förbättra de generella marknadsförutsättningarna.

- I de fall det ändå har beslutats om formella stödprogram i olika former är det dock viktigt att de även kommer de små företagen till godo. De små företagen bör därför informeras om befintliga stödordningar. Den handbok som EU-kommissionen har tagit fram till vägledning för småföretag är i detta avseende välkommen. Handboken heter "Handbook on Community Rules for State aid to SMEs" och återfinns via bifogad länk:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/sme_handbook.pdf

Kontakt:

Ulrica Dyrke, ulrica.dyrke@foretagarna.se

Skapa valfrihetssystem för mångfald

Vad gäller frågan?

Lagen om valfrihetssystem, LOV, trädde i kraft den 1 jan 2009. LOV innebär möjligheter för kommuner och landsting att konkurrenspröva sin egen verksamhet genom att införa valfrihetssystem där den enskilde själv kan välja bland de utförare som godkänts. LOV kan användas inom bl.a. omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt på hälso- och sjukvårdstjänster. LOV är i grunden en frivillig lagstiftning, men har gjorts obligatorisk inom primärvården vilket innebär att alla landsting måste införa valfrihetssystem. Över 200 kommuner har tagit initiativ för att se över sina förutsättningar att införa valfrihetssystem - och på många olika håll har valfrihetssystem redan införts.

LOV skapar dock bara lagliga förutsättningar att införa valfrihetssystem, men anger inte i detalj hur valfrihetssystemen ska utformas, utan utformningen av valfrihetssystemen är upp till kommuner och landsting att bestämma. Det finns goda exempel, men tyvärr även exempel på dålig utformning av valfrihetssystem, t.ex. att man ställer krav på kollektivavtal och sätter ersättningsnivåer som är så låga att det är svårt för företagen att bedriva verksamhet. Det finns även fall där det har ifrågasatts om privata entreprenörer behandlas konkurrensneutralt i förhållande till den verksamhet kommunen/landstinget bedriver i egen regi.

Vad anser Företagarna?

Företagarna är positiva till införandet av LOV, eftersom valfrihetssystem ger privata företag möjlighet att komma in på marknaden för vård och omsorg. Vi hoppas att många nya företag ska kunna skapas inom denna sektor.

Företagarna anser att LOV borde kunna tjäna som modell för tillämpning även inom andra sektorer där valfrihetssystem finns eller planeras. Exempel på sektorer som borde kunna omfattas är barnomsorg och utbildningsområdet.

En mycket viktig uppgift som ankommer på kommunerna och landstingen, är att se till att valfrihetssystemen utformas på ett sätt som skapar förutsättningar för mångfald, dynamik och nya aktörer. Små företag måste ges möjligheter att verka på den nya marknaden.

De krav som uppställs på företag som vill delta i valfrihetssystemen måste vara rimliga och inte onödigt långtgående. Vidare måste ersättningsnivåerna stå i proportion till de krav man ställer på företagen. Annars är risken att vi får en utveckling som inte leder till den förnyelse och mångfald som vi efterlyser.

Offentlig sektor får inte ställa krav på att företag som ska delta i valfrihetssystemen måste teckna kollektivavtal. Sådana krav strider mot LOV:s principer om icke-diskriminering och likabehandling av leverantörer. Detta följer av en dom från Länsrätten i Skåne sommaren 2009. Det framgår även av förarbetena till LOV. Det är viktigt att de valfrihetssystem som nu utformas runt om i landet inte begränsar möjligheterna att delta för de småföretag som väljer att bedriva sin verksamhet utan kollektivavtal.

Det är av central betydelse att konkurrensneutrala villkor gäller mellan de privata entreprenörerna i valfrihetssystemen och den verksamhet som det offentliga bedriver i egen regi.

Kontakt

Ulrica Dyrke

ulrica.dyrke@foretagarna.se

Konkurrensutsätt Arbetsförmedlingen

Vad gäller frågan?

Att dagens arbetsförmedling är ineffektiv visar bland annat det förhållandet att det samtidigt som arbetslösheten är hög i landet finns företag som inte hittar personal, det vill säga både arbetskraftsbrist och arbetslöshet samtidigt. Sedan en längre tid har Företagarna förespråkat ett system med privata arbetsförmedlingar och avskaffade av den statliga arbetsförmedlingens särställning som man gjort Australien. I Australien fungerar det så att den arbetssökande får information om hur effektiv varje arbetsförmedling är och kan sedan själv välja sin arbetsförmedling. Detta har gjort att de privata arbetsförmedlarna ger bättre resultat än den tidigare offentliga arbetsförmedlingen, som konkurrerats ut.

Det har också uppstått arbetsförmedlingar för särskilda grupper, till exempel med olika funktionshinder. Därmed kan olika grupper få en mer skraddarsydd och professionell hjälp, allt detta till en lägre kostnad än i ett byråkratiskt system. I Sverige har regeringen lagt fram ett förslag om valfrihetssystem på Arbetsförmedlingens område. Regeringens förslag är ett steg i rätt riktning, men innebär emellertid inte en fullständig konkurrensutsättning av Arbetsförmedlingen. Centern har lyssnat på vad Företagarna framfört och vill lägga ned Arbetsförmedlingens jobbförmedling och istället privatisera den verksamheten.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill ha privata arbetsförmedlingar och ett avskaffande av Arbetsförmedlingens särställning.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Kärnkraftens roll i energipolitiken

Vad gäller frågan?

Energianvändningen svarar för en stor del av de klimatpåverkande utsläppen i Sverige och världen. Samtidigt är investeringar i storskalig energiproduktion oerhört kostsamma. En långsiktigt och teknikneutral energipolitik är därför avgörande för möjligheterna att övervinna klimatkrisen. En sådan energipolitik kan gynna företagets konkurrenskraft och skapa nya gröna arbetstillfällen. Samtidigt måste energipolitiken säkerställa en god tillgång på energi för att möjliggöra företagande och därmed sysselsättning. Om rätt energipolitiska initiativ inte tas försämras företagets konkurrenskraft, vilket starkt försvårar deras möjlighet att sätta av pengar för investeringar i miljöförbättrande teknik och då uteblir lagstiftarnas syfte.

Under 2008 stod kärnkraften för ca 42 procent av Sveriges elproduktion. Även om stora satsningar görs på de förnybara energislagen, vilket är bra, så ska vi komma ihåg att det är från en låg nivå. Det är därför svårt att se hur en konkurrenskraftig och säker elförsörjning kan möjliggöras utan kärnkraften under en avsevärd tid framöver. På grund av hög ålder kommer existerande kärnkraftsreaktorerna att behöva avvecklas inom några decennier. Ett generationsskifte i kärnkraften behöver därför göras möjligt.

Vad anser Företagarna?

I den panelundersökning Företagarna lät genomföra i december 2008 framkom att en klar majoritet av medlemmarna (56 procent) är för nybyggnation av kärnkraftsreaktorer. De flesta är av uppfattningen att kärnkraften bidrar till både lägre och stabilare energipriser, samt minskar den globala uppvärmningen.

För att möjliggöra en kostnadseffektiv produktion av elenergi bör utbyggnaden och nyttjandet av alla energislag ske på långsiktigt marknadsmässiga villkor. Att förbjuda utveckling och utbyggnad av något energislag, vare sig det är solenergi, vindkraft eller kärnkraft, anser Företagarna vara fel väg att gå. Därför välkomnar Företagarna att avvecklingslagen och förbudet mot nybyggnation av reaktorer tas bort. Det är positivt att utbyggnad ska ske under marknadsmässiga förhållanden, dvs. de ägare till dagens kärnkraft som så vill har möjlighet att modernisera sina anläggningar, för att på så sätt förlänga reaktorernas livslängd och öka effektiviteten. Antalet reaktorer begränsas dock till tio, ett tak Företagarna anser kan höjas eller lyftas bort helt.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

Miljösanering av bensinmackar och pumplagen

Vad gäller frågan?

Sen år 2006 har nästan en femtedel av Sveriges bensinmackar försvunnit. Och fler är på väg bort. Det är en oroande utveckling för såväl näringslivet som samhällslivet på den svenska landsbygden, då bensinmackarna ofta utgör en viktig servicefunktion genom att tillhandahålla lanthandel m.m. När är servicen utarmas så försämras förutsättningarna för att bo och bedriva verksamhet på landsbygden avsevärt.

Den oundvikliga strukturrationalisering som sker i branschen kan långt ifrån ensamt förklara de stora problemen mackägarna brottas med. Många nedläggningar har snarare tvingats fram genom de orimliga bördor som staten placerat på bensinhandlarna. Det är framförallt miljöbalkens saneringskrav som hotar tillgången på tankställen i landet. För vem vågar ta över en bensinmack när det också innebär att man tar på sig saneringsansvarets både osäkra och höga kostnader? Ett ansvar som kan kosta flera miljoner kronor och tvinga mackägaren i personlig konkurs.

Även den s.k. pumplagen från 2005 har drabbat bensinhandlarna negativt. Pumplagens syfte var att främja användandet av bioenergi. Etanol var det minst kostsamma alternativet för mackägarna vilket, med facit i hand, har inneburit en överetablering av E85. Tillsammans har detta skapat oöverstigliga hinder för många mackägare och därmed drivit på mackdödens utbredning över landet.

Vad anser Företagarna?

En långsiktig lösning, som gör det möjligt att sälja verksamheten till rimliga villkor, krävs för att säkra tillgången på tankställen över landet. Initialt bör det sista steget i pumplagen ses över. Det kräver att alla bensinstationer med en försäljningsvolym över 1 000 kubikmeter fossilbränslen per år måste erbjuda ett bioalternativ. Företagarna anser att man bör låta dispenser från pumplagens sista steg rulla på, allt för att underlätta för de verkligt små mackarna. Om regeringen, trots protester, avser att behålla pumplagen vill Företagarna se att el klassas som ett godkänt förnyelsebart bränsle.

På längre sikt skulle till exempel en fungerande fondlösning, där medel öronmärktes för framtida saneringskostnader, vara en tänkbar lösning. Med rätt förutsättningarna kan småföretagarna över hela landet växa och bli fler. Om hela Sverige ska leva och om företag och arbetstillfällen ska bestå och skapas så måste politikerna ta sitt ansvar och trygga tillgången på lokal service. Företagarna kräver därför att en översyn görs, både av pumplagen och av ansvaret vid miljösanering efter nedlagda bensinstationer.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

Underlätta och anpassa miljölagstiftningen till småföretagen

Vad gäller frågan?

En majoritet av småföretagen driver redan idag ett aktivt miljöarbete. Miljöarbetet styrs oftare av egna initiativ och marknadskrav än lagstiftning och myndighetskrav, och många upplever påtagliga affärsmässiga fördelar av att miljöanpassa verksamheten. Det betyder emellertid inte att lagstiftningen är oviktig. Många småföretag anser att miljölagstiftningen är tung och krånglig. Regelverket är dessutom alltför ofta konstruerat med stora företag som mall, trots att över 99 procent av alla svenska företag har färre än 50 anställda. Företagens administrativa kostnader (kostnader för att samla in, lagra och överföra information) för regler på miljöområdet uppgick år 2008 till över 3,5 miljarder.¹ Att då fokusera miljödebatten på behov av ytterligare regleringar anser Företagarna vara fel väg att gå.

Vad anser Företagarna?

För att stimulera miljöarbetet i småföretagen måste närings- och miljöpolitiken, på ett genomtänkt sätt, balansera lagstiftning, tillsyn och marknadsbaserade incitament. Småföretagen visar ett starkt engagemang i miljöfrågan men ofta hindras klimatsmarta innovationer och fortsatta miljöförbättringar av att dagens miljöregler upplevs komplicerade. Ett systematiskt miljöarbete i företagen främjar rationalitet och kostnadseffektivitet. Men för att skapa säkerhet gällande investeringar och satsningar inom miljö- och energiområdet måste en långsiktig miljöpolitik bedrivas.

Det ska vara lätt att göra rätt. Därför vill Företagarna ha mindre byråkrati och enklare regler. Det måste bli lättare för småföretagen att snabbt bilda sig en uppfattning om såväl kostnader som intäkter av att använda olika verktyg i miljöarbetet. Genom att anpassa miljölagstiftningen till småföretagens behov ges de möjlighet att konkurrera på lika villkor.

Orimligt långa handläggningstider och stora skillnader mellan hur olika länsstyrelser och kommuner implementerar lagstiftningen är två återkommande problem företagen upplever när det gäller miljötillsyn. Dessa faktorer försenar och fördyrar verksamhetens processer samt skapar ojämnliska förutsättningarna att starta och driva företag i olika delar av landet. Företagarna efterfrågar därför snabbare och effektivare handläggning, vilket åstadkoms genom bättre samordning mellan tillsynsmyndigheterna och minskat tolkningsutrymme genom tydligare lagstiftning.

Kontakt

Rebecca Källström

rebecca.kallstrom@foretagarna.se

¹ Tillväxtverket, 2008. Näringslivets administrativa kostnader på miljöområdet. Rapport 0010.

Minska krånglet

Vad gäller frågan?

Ett bra företagsklimat förutsätter enkla regler som fungerar som stöd och inte hinder. Företagare ska inte belastas med byråkrati, krångliga regler och långa handläggningstider för nödvändiga tillstånd. Det är småföretagen som drabbas värst av regelbördan. Där finns sällan personal med särskild kompetens inom administration och de har inte råd att anlita konsulter för alla uppgiftskrav. Varken bagaren, båtsäljaren, bilbärgaren eller frisören startade säkert företag för att de var så bra på administration. De är duktiga på sina kärnområden och bör få ägna sig åt dem så mycket som möjligt.

Alliansregeringen satte i början av mandatperioden upp målet att minska den administrativa bördan med 25 % till utgången av 2010 och att det ska märkas en förändring i företagets vardag. Till idag har regeringen bara lyckats minska regelbördan med 2 procentenheter netto. Alltför mycket av företagarnas tid går åt till administration.

Vad vill Företagarna?

Cirka 99 % av alla svenska företag är små. Därför bör regelverken naturligtvis utgå från situationen för de små. Så är det tyvärr inte idag. Lösningarna ska passa småföretagen och uppgiftslämnandet ska begränsas så mycket som möjligt. Samma uppgift ska bara behöva lämnas en gång till ett ställe. Regeringen behöver trappa upp reformtakten och snabbt genomföra färdiga förenklingsförslag. Börja med de åtgärder som irriterar mest.

Vår sammanställning, Irritationstoppen från hösten 2009 med de områden företagare själva helst vill förenkla ser ut så här:

- Arbetsmarknadsregler (LAS, kollektivavtal, semesterregler mm)
- Moms
- Arbetsgivaravgifter
- Skatteregler
- Sjukförsäkring/sjuklöneansvar
- Redovisning/bokslut
- Revisionsfrågor
- Uppgiftslämnande till myndigheter
- ROT regelverket
- Miljöregler

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

Några regelförenklingsförslag

Följande är exempel på regelförenkling som Företagarna vill se

- Slopa turordningsreglerna för små företag
- Förläng provanställningsperioden
- Genomför det färdiga förslaget om frivillig revision för mindre aktiebolag
- Genomför det färdiga förslaget om enklare redovisning med bl a färre uppgiftskrav i årsredovisningen
- Låt företagen få välja att betala alla skatter kvartalsvis, inte bara moms
- Verka för en omsättningsgräns för att tvingas lämna periodisk sammanställning vid försäljning inom EU
- Låt alla svenska företag själva bestämma vilken månad deras räkenskapsår ska börja
- Förenkla fåmansbolagsreglerna
- Inför neutrala skatteregler så att egenföretagare får samma avdragsrätt som aktiebolag
- Handläggningstider för olika tillstånd måste vara rimliga. Alla kommuner bör informera om sin normala handläggningstid.
- Inför en standard att alla statliga myndigheter och offentliga bolag ska betala sina fakturor inom 10 dagar.

Kontakt

Annika Fritsch
annika.fritsch@foretagarna.se

Lars Jagrén
lars.jagren@foretagarna.se

RUT och ROT

Vad gäller frågan?

Oppositionen vill avveckla RUT-avdragen från juli 2011. Nu har oppositionen enats om avvecklingslinjen för RUT-tjänsterna trots att Miljöpartiet tidigare konstaterat att det bör behållas eftersom det ger vita jobb. ROT-avdragen föreslås bli tidsbegränsade men utvidgas till flerfamiljsfastigheter och införa en klimatbonus för energibesparingar.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill behålla och utvidga området som kan ge skatterabatt. Vi drev på för att reformen med skatterabatt för hushållsnära tjänster (RUT) skulle genomföras och att även ROT-jobb skulle omfattas. Det är mycket populära tjänster som utnyttjas av väldigt många och där alla blir vinnare eftersom varje krona i avdrag innebär att staten får tillbaka 1:50 – 2 kr i form av skatt och avgifter från dem som utför jobben. Det är en reform som ger nya, vita jobb. Vi anser dock att det är ett grundläggande fel att företagen tvingas hantera kundernas skatterabatt genom fakturamodellen, där företaget får halva betalningen från kunden och sedan får begära resten från Skatteverket. Men de positiva erfarenheterna överväger och det råder stor enighet om att svartjobben i dessa branscher har minskat genom reformen.

Vi är också positiva till en utvidgning av området som kan ge skatterabatt till även andra tjänster som hushållen behöver. Våra beräkningar visar att ROT och RUT-tjänster hittills har gett minst 12 000 och kanske så mycket som 35 000 nya jobb på årsbasis.

Att avskaffa en så lyckad reform vore alltså riktigt dumt eftersom det skulle göra att marknaden för dessa tjänster försvinner igen vilket leder till att svartjobben ökar igen.

Kontakt

Lars Jagrén
lars.jagren@foretagarna.se

Annika Fritsch
annika.fritsch@foretagarna.se

Sänk arbetsgivaravgiften och egenavgiften

Vad gäller frågan?

Skatten på arbete är inte bara inkomstskatt. Ovanpå lönen måste arbetsgivaren betala arbetsgivaravgifter på 31,42 % och det är bara drygt hälften av inbetalda avgifter ger någon förmån. Resten är helt och hållet skatt. För egenföretagaren är avgifterna i år 29,71 %, de har lägre arbetsmarknadsavgifter. Både arbetsgivaravgifter och egenavgifter är alltså till stor del en dold beskattning på arbete. För många småföretagare är dessa höga kostnader ett av de viktigaste skälen för att inte anställa. Det blir helt enkelt för dyrt.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill lyfta fram sänkt beskattning av arbetsgivare och egenföretagare som den mest prioriterade frågan i företagarlinjen. Höga personalkostnader är ett stort hinder mot expansion för småföretagen. Företagarna vill styra sänkningen så att den får störst effekt för småföretagen. I det korta perspektivet föreslår vi därför en sänkning av arbetsgivaravgifter och egenavgifter med 7,5 % för lönesummor och underlag för egenavgifter upp till 3 mkr per år. En sådan lösning kostar inte lika mycket som en helt generell sänkning och gynnar de minsta företagen mest. Vi tycker också att informationen om denna beskattning behöver lyftas fram så att den blir synlig. På längre sikt bör det uttaget av arbetsgivaravgifter och egenavgifter sänkas generellt.

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

Sänk bolagsskatten

Vad gäller frågan?

Bolagsskatt betalas på aktiebolagens vinster och är för närvarande 26,3 procent. När bolagsskatten sänktes i samband med den stora skattereformen i början av 1990 talet låg vi bra till i internationella jämförelser. Sedan dess har utvecklingen i omvärlden sprungit om oss och förra året var genomsnittet i EU ca 21 procent eller omkring 5 procentenheter lägre än i Sverige.

Vad vill Företagarna?

Företagarna anser att skattenivåerna bör gynna svensk konkurrenskraft och därför inte vara högre än i vår omvärld. Det gäller generellt för alla skatter. Vi vill gärna ha en sänkning av bolagsskatten till europeisk nivå. Samtidigt måste vi konstatera att sänkt bolagsskatt inte är den allra högst prioriterade skattesänkningen för våra medlemmar. Den skatt som är mest belastande för småföretagen är arbetsgivaravgiften respektive egenavgiften för egenföretagare. En sänkt beskattning av arbetsgivare och egenföretagare står högst på önskelistan. Sänkt bolagsskatt ger bara effekt för aktiebolag och ekonomiska föreningar och måste därför kombineras med motsvarande sänkning för egenföretagare och delägare i handelsbolag. Sänk gärna bolagsskatten och skatten på egenföretagarens arbete men börja med att sänka arbetsgivaravgifter och egenavgifter med inriktning på småföretagen.

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

Sänkt tjänstemoms

Vad gäller frågan?

Maud Olofsson har på Centerns kommundagar i Göteborg i början av februari 2010 berättat att Centern vill sänka tjänstemomsen från dagens nivå på 25 % till 12 % och nämner restaurangbranschen som exempel. Många ungdomar har sitt första jobb där och hon argumenterar att sänkt moms skulle göra mycket för jobbtillväxten.

Bakgrund

Alliansregeringen tog 2007 fram ett förslag om att sänka arbetsgivaravgifterna för vissa personalintensiva tjänster, bland annat restaurangtjänster. Förslaget drogs slutligen tillbaka eftersom det blev alltför krångligt för att uppfylla EU-reglerna om statsstöd. Sedan dess har EU i stället öppnat för att medlemsländerna ska kunna välja att ha sänkta momsatsar på bl.a. restaurangtjänster. Det förutsätter att varje land beslutar om att utnyttja möjligheten.

Vad vill företagarna?

Företagarna var inte avvisande till förslaget om en riktad sänkning av arbetsgivaravgifterna men påpekade att det för många företagare skulle riskera att bli svåra gränsdragningar eftersom deras personal delvis jobbar med tjänster som ger låga avgifter och delvis med annan verksamhet. Vår linje är att reglerna bör vara enhetliga. Vi har sedan i remissvar om EU-förslaget om reducerade momsatsar påpekat att momsreglerna i sig är mycket komplicerade och särskilt för företag som måste hantera flera momsatsar. Vi vill i första hand att det införs en enhetlig och låg momsats. Men när inte det är möjligt vill vi förstås hellre se sänkningar av tjänstemomsen än inga sänkningar alls.

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

Återinför inte förmögenhetsskatten

Vad gäller frågan?

Alliansregeringen avskaffade förmögenhetsskatten 2007. Företagarna var med och drev på för denna efterlängtnade reform. Både Socialdemokraterna och Vänsterpartiet vill nu återinföra förmögenhetsskatten om de kommer till makten. Miljöpartiet vill däremot inte ha den tillbaka.

De tidigare reglerna innehöll många undantag som gjorde att vissa investeringar var skattefria och det påverkade förstås valet av investering. Visserligen var arbetande kapital i företagen fritt från förmögenhetsskatt men företag som ansågs ha för mycket likvida tillgångar riskerade att drabbas av förmögenhetsskatt på sina kapitalplaceringar (Lex Ugglå).

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill inte ha tillbaka förmögenhetsskatten eftersom den är skadlig för företagslinjen. Det beror inte på att småföretagare tidigare var den typiske skattebetalaren av förmögenhetsskatt. Men skatten påverkar alla företagare. Den styr investeringar och kapital som skulle kunna bli riskkapital flyr utomlands. Det behövs därför ett väldigt tydligt ställningstagande att förmögenhetsskatten är borta för gott. Det kan locka tillbaka kapital till Sverige. Inom EU är det bara Frankrike som fortfarande har förmögenhetsskatt och där bara för förmögenheter på drygt 7 milj kr.

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

Anpassa trygghetssystemen till företagare

Vad gäller frågan?

En företagare blir inte bara av med sin lön när denne blir sjuk, utan också en intäkt som ska täcka fasta kostnader. Det kan också handla om framtida uppdrag och därmed intäkter som går förlorade genom till exempel missade affärsmöten. Ersättningen vid sjukdom skulle därför behöva uppgå till flera gånger lönen för att ge kompensation även för fasta kostnader vid sjukdom. Företagarna har av det skälet sedan länge framfört att det är av största vikt att företagare får möjlighet att välja att stå utanför delar av socialförsäkringssystemet och med sänkta avgifter kunna spara till sin egen trygghet eller köpa skraddarsydd försäkringslösningar (s.k. opt out).

Regeringen vill införa nya regler från och med den 1 juli 2010 med opt out under maximalt 90 dagar för den som har enskild firma eller handelsbolag. Vidare föreslås en karenstid på sju dagar i sjukförsäkringen för dem.

För den som startar företag ska sjukpenninggrundande inkomst under två år bestämmas till minst skälig avlöning för liknande arbete. Härefter föreslås en individuell prövning ska ske.

En annan aspekt när det gäller socialförsäkringarna är att det är bara en bråkdel av de belopp som företagare betalar i sjukförsäkringsavgift som går tillbaka till företagarna. En grundtanke vid arbetet med ett nytt trygghetssystem för företagare har varit att inbetalningarna ska motsvara utbetalningarna.

Vad vill Företagarna?

Förslagen från regeringen är steg i rätt riktning, men inte tillräckligt långtgående för att ge ett bra trygghetssystem för företagare. Företagarna menar att hela idén med opt out förfelas om det bara blir möjligt att välja maximalt 90 dagar. Företagarna anser att det ska vara möjligt att välja såväl 180 som 365 dagars karens som en statlig utredning tidigare kommit fram till.

Företagarna anser en företagare som vill ha en eller tre dagars karens ska ha möjlighet att välja kortare karens än sju dagar.

Företagarna anser att den som startar ett företag och som har låga inkomster i början ska få behålla sin tidigare sjukpenninggrundande inkomst under tre år. Det är rimligt och skulle vara enklare och mer rättsäkert att hantera än individuella bedömningar.

Företagarna anser att sjukförsäkringsavgiften bör sänkas så att inbetalningarna motsvarar utbetalningarna. Företagarna anser också att förändringarna inte bara ska gälla enskilda firmor och handelsbolag. Även de hundratusental företagare som driver sin verksamhet i aktiebolagsform måste omfattas av reformen för att den ska få verklig betydelse.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Låt Försäkringskassan betala semesterlönegrundande frånvaro

Vad gäller frågan?

Vissa typer av frånvaro från arbetet ger rätt till semesterlön. De vanligaste fallen är sjukdom och föräldraledighet. Vid exempelvis sjukdom är upp till 180 dagar semesterlönegrundande. Det innebär att arbetsgivaren trots frånvaron ska betala ut semesterlön.

Vad vill Företagarna?

Företagarna anser att det är fel att företagare ska tvingas betala semesterlön för olika typer av frånvaro, t.ex. då Försäkringskassan eller någon annan betalat ersättning. Den som betalat ersättningen borde också ta ansvaret för semesterlönegrundande frånvaro. Att ta bort företagets skyldighet att betala för semesterlönegrundande frånvaro skulle dessutom minska företagets administrativa börda. Företagarna vill därför att reglerna ändras så att det istället är Försäkringskassan som betalar semesterlönegrundande frånvaro.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Slopa sjuklöneansvaret

Vad gäller frågan?

Sedan 1992 är arbetsgivare skyldiga att betala sjuklön för de första fjorton dagarna (bortsett från en karensdag) av de anställdas sjukperiod.

Sjuklöneansvaret leder till färre arbetstillfällen eftersom många företagare inte vill anställa på grund av det. Detta framgår av en undersökning som gjorts av SKOP under oktober/november i år på uppdrag av Företagarna.

Undersökningen visar att en så stor andel som 24 procent av företagen, som valt att inte anställa personer utanför familjen, säger att sjuklöneansvaret har haft en mycket stor eller ganska stor betydelse för beslutet.

Systemet med sjuklöneansvar innebär att arbetsgivaren ska ansvara för sjukskrivningar av alla slag, även sådant som orsakats av andra, beror på fritidsaktiviteter eller arbetstagarens egna beslut (som Schönhetsoperationer och liknande). Det har inte visats att sjuklöneansvaret har någon effekt på sjuktalet.

Vad vill Företagarna?

Företagarna arbetar för att ta bort sjuklöneansvaret av arbetsmarknadspolitiska skäl och för att det är orimligt med ansvar för sjukskrivningar av alla slag.

Kontakt

Anders Fogelberg

anders.fogelberg@foretagarna.se

Underlätta tillgången på riskkapital

Vad gäller frågan?

För att locka fler att starta företag måste det både vara enkelt och ekonomiskt möjligt. Tyvärr har många svårt att få ihop ett startkapital och att finansiera de första tuffa åren. Riskerna är höga och lockar inga etablerade investerare. Det är främst företagaren själv, familjen och nära vänner som satsar pengar i sådana projekt. Utan tillgång till finansiering blir det färre företag och färre som kan växa. Det har Sverige inte råd med.

Vad vill Företagarna?

För att göra satsningar vid företagsstart och tidiga tillväxtskeden lite mer lockande vill Företagarna införa ett riskkapitalavdrag för investeringar i nya företag. Vi tror att en skatterabatt till den som vågar satsa pengar i nya eller växande företag skulle underlätta finansieringen och utveckla fler företag. Givetvis måste man ändå kunna övertyga investeraren om att affärsidén håller, men chanserna att göra det skulle öka. En annan modell som också kan prövas är att införa ett sk riskkapitalkonto där ägaren kan spara ihop pengar utan att beskattas för räntan och få avdrag när de satsas i nya företag. En tredje väg att underlätta tillgången till riskkapital vore att låta fåmansbolag få avdrag för den rörliga räntan på s.k. vinstandelslån. Det är lån där räntan helt eller delvis är beroende av bolagets resultat.

Det finns ett färdigt utredningsförslag "Skatterabatt på aktieförvärv och vinstutdelningar" som presenterades våren 2009. Företagarna vill som ett första steg se det genomfört.

Kontakt

Annika Fritsch

annika.fritsch@foretagarna.se

En ny och förstärkt yrkesutbildning i gymnasieskolan

Vad gäller frågan?

Efter årtionden av försämringar av gymnasieskolans yrkesprogram (yrkesförberedande) utbildning har nu regering och riksdag beslutat om en ny gymnasieskola fr. o m hösten 2011. Innebörden är i korthet att yrkesprogrammen ska ge en yrkesutbildning i stället för att vara yrkesförberedande. Programmen innehåller mer yrkesspecifik utbildning och teorin ska bli mera anpassad, infärgad, av yrkets behov av teoretiskt kompetens. En yrkesexamen införs utformad i samråd med respektive bransch innebär ett kvitto på att branschernas behov av kompetens tydliggörs.

Vad vill Företagarna?

Företagarna välkomnar en gymnasieskola där yrkesprogrammen återfått en tydlig yrkesprofil med avslutande yrkesexamen. Vi ser det som ett bevis på att yrkeskunskap återfått något av sin tidigare status. Vi välkomnar också att branscherna fått avsevärt ökat inflytande över innehållet och att förändringar kan ske snabbare än tidigare. Trots detta bör påpekas att det finns en alltför stor stelbenthet i programstrukturen med risk för att nya behov och nya yrkeskombinationer riskerar att inte kunna bli tillgodosedda inom programmens ram. Dessutom har vi inte samma tro som beslutsfattarna på att alla yrken kräver just tre år och samma antal poäng för att bli utbildad. Vi skulle gärna sett ett mera flexibelt system beroende på utbildningens behov av kompetens, kanske plus/minus ett år.

Företagarna saknar en tydlig profil mot entreprenörskap och företagande i den nya gymnasieskolan. Anställningsbarhet är bra, men Sverige behöver flera unga som vill bli företagare. Den anda av entreprenöriellt tänkande som borde genomsyra skolan, saknas helt. Regeringen har beslutat om en strategi för entreprenörskap i ett särskilt dokument men det borde funnits med i utformningen av det nya gymnasiet.

Företagarna skulle också vilja se ett större regionalt samordnat ansvar för gymnasieskolan. Det skulle förbättra möjligheterna till både ett bättre utbud och ett utbud som bättre stämmer överens med det regionala behovet. Många kommuner har inte tillräckligt med underlag för yrkesprogram med kvalitet.

Kontakt

Christina Linderholm

christina.linderholm@foretagarna.se

Mer entreprenörskap i skolan

Vad gäller frågan?

Sverige ligger i botten i Europa när det gäller företagande. Risken finns att det blir än värre när de många 40-talister som är företagare går i pension. I Sverige finns ingen tradition i skolan att ge eleverna realistiska möjligheter att välja mellan att bli företagare eller anställd. Trots att var fjärde ungdom säger att de kan tänka sig att starta företag sätter enbart ca 7-8 procent detta i verket. Varken i lärarutbildning/fortbildning eller i läromedel ges entreprenörskap, företagande och innovativt tänkande någon framskjuten roll, om alls någon.

Ung Företagsamhet, Snilleblixtar och andra organisationer bidrar till ett entreprenöriellt tänkande i skolan, men inom skolan själv finns ingen naturlig grogrund för entreprenörskap. Att bli anställningsbar är mantrat, från grundskola till högre utbildning. I dag är det enbart i Yrkeshögskolans direktiv som entreprenörskap finns inskrivet.

Regeringen presenterade år 2009 en strategi för entreprenörskap inom utbildningsområdet. Denna strategi har ännu inte sjösatts annat än i form av vissa projekt och kartläggningar. Skolverket och Tillväxtverket har i uppdrag att komma med förslag till åtgärder. Dessvärre saknas entreprenörskap och ett entreprenöriellt förhållningssätt i lärarutbildningen liksom i skollagen.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill att entreprenörskap, som förhållningssätt och idé för skolväsendet, ska skrivas in i skollagen. Inom ramen för lärarutbildningen bör obligatoriska kurser om dessa frågor och om företagande utformas, anpassade till olika undervisningsstadier.

I den nya rektorsutbildningen borde såväl studiebesök till företag, kunskap om entreprenörskap, företagande och tillväxt inkluderas. En genomgång och uppdatering av läromedel utifrån ett entreprenöriellt och företagsamt förhållningssätt bör göras. Nya läromedel bör spegla företagande och anställning på likvärdigt sätt.

I alla gymnasieprogram bör tillval i entreprenörskap och företagande erbjudas.

Kontakta

Christina Linderholm

christina.linderholm@foretagarna.se

Införandet av Gymnasial lärlingsutbildning en framgång för småföretagen

Vad gäller frågan?

Under många år har Företagarna drivit frågan om att återinföra lärlingsutbildning, dvs. yrkesutbildning i företag som alternativ till skolförlagd yrkesutbildning. Nu har detta blivit verklighet.

Sedan 2009 pågår en försöksverksamhet med gymnasial lärlingsutbildning där eleverna kan välja mellan ett skolförlagt yrkesprogram eller att bli lärling med huvuddelen av utbildningen förlagd till ett företag. Från 2011 kommer verksamheten att permanentas när den nya gymnasieskolan träder i kraft.

Vad vill Företagarna?

Företagarna vill nu att gymnasial lärlingsutbildning ska bli ett eftersökt, kvalitativt bra alternativ till den skolförlagda yrkesutbildningen. Vi vet att många företag vill och kan utbilda och att en utbildning i företag ungdomar möjlighet att lära känna arbetslivet och att mogna i en verklig arbetssituation. Ett kontrakt mellan elev, arbetsplats och skola sätter ramarna för var och ens ansvar. En förutsättning för att kunna göra så bra val som möjligt är att det finns god information om olika yrken, dess framtid och alternativa karriärmöjligheter. Och inte minst om möjligheten att välja mellan att bli företagare eller anställd.

Vi vill att lärlingen ska vara elev i skolan även i framtiden. Kollektivavtal där parterna får inflytande passar inte i utbildning. De företag som har bäst förutsättningar att utbilda ska kunna göra det. Branschernas bör ha medansvar och medinflytande

Vi vill att det på varje arbetsplats med lärlingar finns en utbildad handledare som samarbetar med skolan så att yrkesteorin och det praktiska arbetet går hand i hand.

Vi vill att det ska finnas ett lärlingsråd på skolan med företrädare för såväl skolan som arbetsgivarna.

Vi vill att det ska finnas regional samordning så att inte en enskild elev behöver avstå från lärlingsutbildning på grund av hemort.

Studie och yrkesvägledningen, SYV, har ett stort ansvar att tillsammans med branscherna ge eleverna relevant information. Vi vill stärka SYV:s roll. Företagarna har tagit fram en Lärlingstidning för att inspirera eleverna i deras val.

Kontakt

Christina Linderholm

christina.linderholm@foretagarna.se